

सिकल सेलच्या रोगामध्ये दीर्घकाळासाठी सुधारणा कशी करावी: पालक, रुग्ण आणि असा आजार असणाऱ्या कुटुंबातील सर्वांसाठी

लेखक:

नंदकुमार मेनन,¹ दीप्ती जैन,² संगीता चाटू³

प्रियांका चंद⁴ आणि स्मिथा मोहनराज¹

1. अश्विनी, गुडालूर आदिवासी रुग्णालय, तमिळ नाडू

2. माजी विभागप्रमुख, आणि बालरोग विषयातील
प्राध्यापक, जीएमसी

3. न्यू यॉर्क विद्यापीठ

4. सिकल सेल सोसायटी, नेपाळ

या अग्रलेखातील मजकुराचे संपादन सर्वांनी एकत्रित केले असून हा लेख निश्चित स्वरूपात कोणत्याही
विशिष्ट अशा संस्थांचे प्रतिनिधित्व करत नाही.

सिकल सेल डीसीझ कशामुळे होतो आणि त्याचे परिणाम काय होतात ?

सिकल सेल रोग म्हणजेच एससीडीची लक्षणे इतर अनेक दीर्घकालीन रोगांसारखी असतात (जसे की हृदयरोग, डायबेटीस), हा आजार पूर्णपणे बरा होत नसला तरी उपचार करता येऊ शकतात. सिकल सेल रोगाच्या लक्षणाविषयी भीती बाळगणे अथवा असा रोग असणाऱ्या कुटुंबाने त्याचे दडपण घेण्याचे काहीही कारण नाही. योग्य माहिती, औषधोपचार आणि दीर्घकाळ योग्य पद्धतीने काळजी घेतल्यास हा आजार असलेली लहान मुले अतिशय परिपूर्ण जीवन जगू शकतात.

आमच्या डॉक्टरांच्या सल्ल्याचे पालन करणे, नियमित उपचार आणि डॉक्टरांना भेटणे हे नंतरच्या आयुष्यात आरोग्य समस्या टाळण्यासाठी आणि उपचारांचे परिणाम सुधारण्याची खूप महत्वाचे आहे. हे मार्गदर्शक विशेषतः तुमच्यासाठी डॉक्टर आणि सहाय्यक कामगारांनी तयार केले आहे ज्यांना SCD असलेल्या रुग्णांची काळजी घेण्याचा अनुभव आहे. आम्हाला आशा आहे की तुम्हाला माहिती उपयुक्त वाटेल. ज्यांना आणखी मदत हवी असेल त्यांच्यासाठी आम्ही शेवटी काही उपयुक्त संपर्क क्रमांक दिले आहेत.

सिकल सेल हा असा आजार आहे जो बालकांना त्याच्या पालकांकडून अनुवांशिकतेने येतो. म्हणूनच यामध्ये आई आणि वडील दोघांच्याही बाजूने हा रोग येण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. स्वतः पालकच या रोगाचे माध्यम असू शकतात. जे या रोगाचे माध्यम असतात त्यांना हा रोग होत नाही. एससीडी हा संसर्गजन्य नसून हा शारीरिक किंवा सामाजिक संपर्काने होत नाही. नवजात बालकांना हा रोग असूनसुद्धा, याविषयीची कोणतीही लक्षणे आयुष्याच्या सुरुवातीच्या काळापर्यंत दिसून येत नाहीत.

एससीडीमध्ये आपल्या लाल पेशींचा आकार हा कोयता किंवा विळीसारखा होतो म्हणून त्याला सिकल असे म्हणतात. शरीरामध्ये त्यांचे सहज विभाजन होते ज्यामुळे शरीरात ऑक्सिजन व हिमोग्लोबिनच्या पातळीमध्ये घट होते. याला अॅनिमिया असे म्हणतात ज्यामुळे अशक्तपणा आणि थकवा जाणवायला लागतो. यामुळे शरीरातील विविध भागांमध्ये आणि अवयवांमध्ये प्रचंड वेदना जाणवायला लागतात- ज्या प्रक्रियेला 'पेशींचा आकार कोयत्यासारखा होणे' म्हणजेच 'सिकलिंग' घटना असे म्हणतो.

'एससीडी?चे निदान कसे केले जाते'

सिकल सेल हा सामान्य रक्त चाचणीमधून ओळखता येऊ शकतो ,

- नवजात बाळाची टाच टोचण्याची चाचणी
- किंवा स्त्रीच्या गर्भदरपणाच्या वेळी
- किंवा जेव्हा डॉक्टर आपल्या कुटुंबियांना चाचणी करण्यास सांगतात तेव्हा
- किंवा एखाद्या गावाच्या/शाळेच्या/विशिष्ट समाजाच्या आरोग्य तपासणी /चाचणी शिबिरादरम्यान

अशा कोणत्या गोष्टी आहेत ज्या आप बाळाच्या रोगाचे निदान करताना आपल्या आरोग्यतज्ञास

विचारायला?माहिती असायला हव्यात/

- आम्हाला दोघांनाही असा कोणताही रोग झालेला नसताना आमच्या बाळाला हा रोग का झाला?
- या रोगाला कुठला इलाज आहे का?
- यासंबंधी उपचारासाठी किती खर्च येऊ शकतो?
- यासाठी कोणत्या उपचारपद्धती उपलब्ध आहेत, हे दीर्घकाळासाठी आहेत का?
- हे उपचार आमच्या घराजवळ होतील का?
- अशी स्थिती टाळण्यासाठी इतर कोणता मार्ग उपलब्ध आहे का?

प्रतिमा: मध्ये टाच टोचणे नमुना घेऊन समुदाय, अश्विनी

१ वर्षाखालील बाळाची काळजी घेणे

लक्षणे ओळखणे - काय पाहावे

1. ही गोष्ट लक्षात घेण्यासारखी आहे की दुखण्याची अवस्था मनुष्याच्या वयासोबत बदलत जाते

<3 वर्षांपेक्षा वयाने मोठे बाळ कोणत्याही कारणाशिवाय रडत राहू शकते. यावेळी पायाला आणि बोटांना सूज आली आहे हे बघावे, विशेषकरून शरीराच्या ज्या भागामध्ये वेदना जाणवत आहेत त्या भागामध्ये हे तपासावे

2. पालक म्हणून प्लीहाचा आकार तपासणे सहज सोपे आहे जे दैनंदिन पातळीवर करणे गरजेचे आहे- यासाठी व्हीडीओ पहा

3. आपल्या बाळाचे तापमान हे डीजीटल थर्मामीटरच्या सहाय्याने सतत तपासत रहा (यासाठी खालील चित्र पहा)

4. एससीडी असलेल्या मुलांमधील लसीकरणाचे महत्त्व. या मुलांना काही संसर्गजन्य रोग हिऱ्याची शक्यता जास्त असल्याने आणि ती याचा सामना करू शकत नसल्यामुळे, जन्मापासून 2 वर्षांपर्यंत आणि 2 वर्षांनंतर दिल्या जाणाऱ्या सर्व लसी द्यायला हव्यात

5. योग्य पद्धतीने दुध देण्याची प्रक्रिया - तांदूळ/ स्टार्चव्यतिरिक्त स्थानिकदृष्ट्या योग्य खाद्यांना सुद्धा महत्त्व द्यायला हवे

औषधोपचार-पेनिसिलीन - गंभीर रूपात संसर्ग होऊ नये यासाठी एससीडी असलेल्या सर्व बालकांना पेनिसिलीनची मात्रा देणे आवश्यक ठरते, ही मात्रा किमान 2 महिन्यांच्या बाळापासून 5 वर्षांपर्यंत सुरु राहते. जर आपल्या डॉक्टरने हे केले नसल्यास, कृपया त्याविषयी विचारा. (त्यांना आपली मार्गदर्शक पुस्तिका/ उपचारपद्धतीचा तपशील देणारे पुस्तक दाखवावे)

लहान बालकाची काळजी घेणे : वर्षांपर्यंत 10 - 5

1. या वयामध्ये कोपरे, गुडघे, मनगट आणि घोटे अशा मोठ्या सांध्यांना वेदना जास्त जाणवतात

2. पुरेशा ऑक्सिजन पुरवठ्या अभावी रक्त हे प्लीहा आणि लिव्हरमध्ये जमून राहण्याची शक्यता जास्त असते. सर्वप्रथम, प्लीहाचा आकार वाढतो, रुग्ण आजारी दिसण्यास सुरुवात होते, रुग्णाला थकवा जाणवतो किंवा या धक्क्याने रुग्णाचा मृत्यू होतो. यासाठी म्हणूनच आईने/पालकाने प्लीहाचा आकार दैनंदिन पातळीवर तपासायला हवा. तो दिवसेंदिवस मोठा होत जाईल.

असे झाल्यास जवळच्या वैद्यकीय आरोग्य केंद्राकडे उपचारास जावे, जेथे आयव्ही सुरु केले जाते आणि रक्त दिले जाते. रक्त उपलब्ध नसल्यास, त्यांनी शिरेमधून द्रवाचा पुरवठा सुरु केला पाहिजे आणि ताबडतोब एखाद्या मोठ्या रुग्णालयाकडे रुग्णाला उपचारासाठी पाठवायला हवे.

3. जर बाळाला 2 गंभीर आरोग्याच्या तक्रारी असतील जसे की प्लीहाचे आकाराने मोठे होणे- या परिस्थितीत आपल्याला डॉक्टर प्लीहा काढण्यास सांगू शकतात (स्प्लेनेक्टॉमी). हे महत्त्वाचे आहे कारण सततच्या धक्क्यांमुळे आणि आकाराने मोठ्या झालेल्या प्लीहामुळे हा रोग अधिक गंभीर होऊन यामुळे मृत्यू होऊ शकतो. डॉक्टरला हे विचारणे गरजेचे असते की शरीरातून प्लीहा काढून टाकल्यानंतर यानंतर अँटीबायोटिक्स देणे आणखी किती दिवस सुरु ठेवायला हवे.

5. अँनिमिया हा खूप सामान्य रोग आहे आणि हा लाल पेशींमध्ये झालेल्या नुकसानीमुळे होऊ शकतो संसर्गजन्य ,कावीळ ,तसेच हा पोषकतत्वांच्या अभावामुळे , पार्वोव्हायरस यामुळे सुद्धा होतो ,मलेरिया ,रोग

6.3. अनावश्यक रक्तपुरवठ्यासुद्धा अनेक प्रकारे हानिकारक ठरू शकतो संसर्गा)ची भीती अवयवांमध्ये झालेला लोहाचा अतिरिक्त/त्याचे परिणाम आणि शरीरामध्ये , यासाठी .च्या खाली गेल्यास रक्तपुरवठ्याची गरज नसते 9 आणि दरवेळी ती - लक्षात ठेवा प्रत्येक बालकाची सर्वसामान्य अशी हिमोग्लोबिन पातळी असते .साठा अँनिमियाला प्रभावीपणे बरे करण्यासाठी ते होण्यामागील कारण समजून घेणे आवश्यक ठरते .

फ्लू आणि टायफॉइडच्या लसी दिल्या जाऊ शकतात .दरवर्षी (वर्ष 18-5).7

बाळाची काळजी घेणे 18-10 :वर्ष

1. मोठ्या सांध्यांसोबत वेदना ही पाठीला आणि छातीमध्ये देखील जाणवू शकते.

2. कंभरेमध्ये जाणवणारी कोणतीही वेदना ही गांभीर्याने घ्यायला हवी आणि डॉक्टरांना दाखवायला हवे याचे लवकर निदान करण्यासाठी डॉक्टरला दाखवायला . याचे लवकरात लवकर निदान व्हायला जावे जेणेकरून या रोगासंबंधी असलेली आयुष्यातील पुढील गुंतागुंत टाळता येणे शक्य होईल .हवे

3. छातीचे दुखणे आणि यासोबत श्वास घेताना त्रास जाणवणे यासाठी डॉक्टर .हा या वयात अगदी सर्वसामान्यपणे पहायला मिळतो (छातीचा गंभीर आजार) (देण्यात आले आहे 2 खाली चित्र) श्वसनप्रक्रिया सुधारण्याच्या दृष्टीने दररोज स्पायरोमीटर वापरण्याचा सल्ला देतात

4. दरवर्षी फ्लू आणि टायफॉइडच्या लसी दिल्या जाऊ शकतात .

5. बाळाच्या शाळेतील कौशल्यांवर आणि कामगिरीवर लक्ष दिले पाहिजे (जसे की कारणमीमांसा करण्याचे कौशल्य, स्मरणशक्ती, शाळेतील अभ्यासात मागे पडणे, नवीन कौशल्य शिकण्यास अडचणी येणे)

6. अनेक बालकांसाठी वयात येण्याची पौगंडावस्थेत येण्याची प्रक्रिया अवघड असू शकते. विशेषकरून सिकल पेशीमुळे वयात येण्यापासून, शारीरिक आणि भावनिक प्रश्न भेडसावू शकतात. यासाठी झिंकचा पुरवठा करणे आवश्यक ठरते. याविषयी आपल्या बाळाला विश्वासात घेणे गरजेचे ठरते की हे विलंब तात्पुरत्या काळासाठीच असतात आणि, गरज पडल्यास, योग्य औषधोपचार अशा समस्यांना सोडवू शकतात.

7. अशा अवघड परिस्थिती जेव्हा मुलांना शाळेमधून काढून टाकावे लागते, ज्यामुळे मुलांवर दडपण येऊ शकते, ते व्यसनांच्या आहारी जाऊ शकतात, आणि वैद्यकीय सल्ल्याची पूर्तता करण्यास टाळतात. त्यांना फार मोठ्या भावनिक आधाराची गरज असते त्यामुळे त्यांना व्यावसायिक पातळीवर प्रशिक्षणाची आणि रोजगाराची गरज असते.

हायड्रोक्स्थूरियाला प्रतिक्रिया

एचयु ही माहितीतली उपचारपद्धती असून हि उपचारपद्धती रोज करायला हवी. ही लहान काळासाठीची वेदनाशामक औषधोपचार पद्धती नव्हे.

⇒ एचयु उपचारपद्धतीचे परिणाम 3 ते 6 महिन्यांनी दिसून येतात. दररोज सांगितल्याप्रमाणे घेणे आणि मात्रा न बदलणे. लहान मुलांना देण्याच्या छोट्या मात्रेसाठी -व्हिडीओ पहा.

⇒ नियमित रक्त चाचण्या (आरबीसी) आणि डॉक्टरांकडून करण्यात आलेली तपासणी हे एचयु आणि त्याचे इतर दुष्परिणामांवर लक्ष ठेवण्यास मदत करतात

⇒ इतर गुंतागुंत जाणवल्याशिवाय एचयु हे रुग्णालयातील उपचारपद्धतीमध्ये सुरु ठेवले पाहिजे.

⇒ अनेकदा, या औषधाचा प्रतिसाद/फायदा नसणे हे अनियमित किंवा अयोग्य डोसमुळे होते

प्रौढांची काळजी

प्रौढांसाठी औषधोपचार

1. आपणास लोह कमतरता असल्यास फॉलिक ॲसिड (200एमजी फेरस सल्फेट) लोह गोळी - एमजी रोज 5
2. पॅरासीटेमॉल वेळा घेणे 3 500एमजी हे गरजेप्रमाणे दुखणे थांबण्यासाठी दिवसातून
3. गरोदरपणा सोडल्यास ,आणि जर गरज पडली तर ,स्तनपानाच्या वेळी ,मूल जन्माच्या वेळीसुद्धा हायड्रोक्स्थूरिया हे रुग्णाला देता येऊ शकते.

प्रौढांसाठी लसीकरण

ज्या प्रौढ व्यक्ती 19 <वर्षापेक्षा वयाने मोठ्या आहेत ,ज्या प्रौढ व्यक्ती > 19 वर्षापेक्षा वयाने मोठ्या आहेत, त्यांनी घेतली नसल्यास कृपया न्यूमोकोकल लशीबद्दल आपल्या डॉक्टरांचा योग्य सल्ला घ्या.

नियमित चाचण्या कधी केल्या पाहिजेत

- आपल्याला बरे वाटत असल्यास आपण आपल्या निम्नपातळीवरील हिमोग्लोबिन पातळीची योग्य तपासणी करायला हवी कारण हे दीर्घकाळातील , ही आपली हिमोग्लोबिनची सामान्य पातळी असते आणि अशी हिमोग्लोबिनची पातळी नियमित .व्यवस्थापनासाठी योग्य ठरतेपणे राखणे महत्वाचे ठरते आणि अनावश्यक आणि हानिकारक रक्तपुरवठ्याने ही पातळी वाढविण्याची गरज नाही .
- वर्षातून एकदा किडनी आणि लिव्हरची तपासणी करून घेणे आवश्यक असते.

प्रतिमा 1: डिजिटल थर्मामीटर

प्रतिमा २ : स्पिरोमीटर

एससीडीमधील वेदना कमी करण्याचे व्यवस्थापन लहान मुले आणि प्रौढ व्यक्ती -

दुखणे (विशेषकरून सांधे, हातपाय आणि पोट) व यांच्या वेदना एससीडीची लक्षणे आहेत. यांची लक्षणे समजून घेणे गरजेचे असते (रुग्ण/पालक) आणि हे दुखणे कमी करण्याच्या दृष्टीने मार्ग शोधणे सुद्धा महत्वाचे ठरते. वैद्यकीय मदत केव्हा घ्यायला हवी याविषयी समजून घेणे गरजेचे असते. उर्वरित हातापायांना मालिश करणे आणि त्यांना आराम देणे सहाय्यक ठरू शकते. सतत पाणी पीत राहणे महत्वाचे असते. या गोष्टीची खात्री बाळगा की 90% वेळी त्रास झाल्यास घरीच व्यवस्थापन करणे सहज शक्य असते किंवा पॅरासीटॅमॉल, डायक्लोफायनॅक गोळ्या किंवा सर्पोसिटॅरिज किंवा ट्रामाडॉल घेणे गरजेचे ठरते. हॉस्पिटलला जाऊन त्वरित या गोष्टींवर औषधोपचार घ्या. आपल्यासोबत नेहमी एक आरोग्य पुस्तिका बाळगा. कंबरदुखीविषयी डॉक्टरांना वेळेत कळवणे आवश्यक असते.

एससीडीमधील सामाजिक बाजूंकडे लक्ष देणे नकारात्मक गोष्टींना आव्हान देणे :

एससीडीचा लहान मुले, प्रौढ व्यक्ती आणि त्यांच्या कुटुंबांवर वेगळा परिणाम दिसून येतो, जे आजाराच्या गंभीरतेवर अवलंबून असते, त्यात त्यांची आर्थिक स्थिती, तसेच वैद्यकीय सामाजिक आधारसुद्धा अवलंबून असतो. हे इतर दीर्घकालीन परिस्थितींवर अवलंबून असते ज्याचा लोकांच्या भौगोलिक परिस्थितीवर, जातीवर/धर्मावर परिणाम होतो. शतकानुशतके, अनेक गुंतागुंतीचे पर्यावरणविषयक आणि सामाजिक घटक, हे सिकल च्या वाढीस कारणीभूत आहेत, जे काही विशिष्ट भागांमध्ये प्रामुख्याने दिसून येतात, जेथे मलेरियाचे प्रमाण अधिक आहे. हे त्या गटातील कोणतीही कमतरता किंवा कमकुवतपणा दर्शवत नाही. ही आपल्या सर्वांची एकत्रित जबाबदारी आहे की आपण सर्वांनी मिळून एससीडी विषयी असलेले नकारात्मक विचार आणि दृष्टीकोन दूर करणे आवश्यक आहे, जसे कि हा 'आजार एका विशिष्ट आदिवासी किंवा जातीपर्यंत मर्यादित आहे'. हे विविध पातळ्यांवर करता येणे शक्य आहे ते खालीलप्रमाणे:

- आरोग्यतत्त्व पालकांना कायम हे सांगत असतात की ज्यांच्या मुलांना एससीडी झाला आहे अशी मुले .त्या वर्षाच्या वर जगू शकणार नाहीत 20 जे बाळाच्या आरोग्यासाठी आणि त्याच्या भविष्यासाठी ,एससीडीचा हानिकारक रोग म्हणून उल्लेख केल्यास हा कुटुंबासाठी दडपण आणणारा रोग आहे पाल .घातक ठरू शकतेम्हणून अशा प्रवृत्तींविरोधात ठामपणे उभे राहायला हवे आणि भविष्यात याविषयी असलेल्या आरोग्यविषयीच्या सुविधांचा विचार करायला हवा आणि त्या सुधारण्यासाठी प्रयत्न करायला हवेत.
- आपण एससीडी झालेल्या मुलांना कुटुंब आणि समाजावरचे दडपण म्हणून त्यांना वागवायला नकोयामुळे अशा बा .लकाच्या आत्मविश्वासावर आणि त्याच्या क्षमतांवर परिणाम होऊ शकतो .
- अनेक कुटुंब एससीडीकडे वेगळ्या नजरेने पाहतात, व असा रोग झालेल्या मुलांना अल्पायुषी समजतात तसेच त्यांना शाळेत इतर मुलांकडून वेगळी वागणूक मिळते.
- या कारणास्तव अशी मुले परीक्षा आणि शाळेतील महत्वाच्या वर्गांना गैरहजर राहण्याची शक्यता असते ज्यामुळे त्यांच्या अभ्यासावर आणि त्यांच्या सर्वांगीण विकासावर परिणाम होऊ शकतो. आपण त्यांना शालेय जीवनात प्रगती करण्यासाठी प्रोत्साहन द्यायला हवे. प्रत्येक मूल वेगळे असते, त्यांना ठरवू द्या, त्यांना काय करायला पाहिजे आणि काय नको - यामुळे त्यांना त्यांच्या मर्यादा तसेच त्यांच्या क्षमतांना ओळखणे सहज शक्य होते (खेळ, सहली, शाळेतील उपक्रम). त्यांना अशा उपक्रमांमध्ये भाग घेण्यासाठी सकारात्मक प्रोत्साहन द्या जोपर्यंत ह्यांचा त्यांच्या तब्येतीवर यांचा सदृशरित्या परिणाम होत नाही.
- शाळेतील इतर मुले क्रूर असू शकतात आणि आपल्या मुलाशी गैरवर्तन करू शकतात म्हणून या नकारात्मक प्रतिमांना आव्हान देणे आणि पालकांना या आव्हानांचा सामना करून शाळेत यशस्वी झालेल्या मुलांची सकारात्मक उदाहरणे देणे महत्वाचे आहे.
- शाळेतील शिक्षक याबाबत मुलांना योग्य दिशा देणारे असावेत त्यांनी मुलांना योग्य अशा व्यावसायिक संधीबद्दल माहिती द्यायला पाहिजे .
- अपंग व्यक्तींचे हक्क अधिनियम याविषयी मुलांना माहजीती देणे आवश्यक ठरते आणि त्यांना शिक्षण ,रोजगाराच्या संधींविषयी माहिती द्यायला पाहिजे.
- हे लक्षात ठेवणे महत्वाचे आहे की SCD ही एक परिवर्तनीय स्थिती आहे आणि जीवनासाठी अपंगत्व प्रमाणपत्र हा एक चांगला पर्याय वाटतो, प्रत्येक बाबतीत अपंगत्वाची पातळी भविष्यात बदलू शकते. म्हणून, पुनरावलोकनाच्या पर्यायाची विकली करण्यात योग्यता आहे.

गर्भावस्था देखभाल

एससीडी असलेल्या महिलेची प्रसूतीपूर्व घ्यावयाची काळजी

1. हायड्रॉक्सीयुरिया गर्भधारणेच्या किमान 3 महिने आधी थांबवावे, शक्य असल्यास, आणि स्तनपान थांबवल्यानंतर पुन्हा सुरू केले जाऊ शकते. जर आईला संकटाची शक्यता वाढली असेल, तर केवळ वैद्यकीय देखरेखीखाली स्तनपान करताना ते पुन्हा सुरू केले जाऊ शकते.
2. उच्च रक्तदाब थांबवणाऱ्या गोळ्या घेत असल्यास याविषयी डॉक्टरांना वेळीच कळवणे आवश्यक असते.
3. नियमित प्रसूतीपूर्व आरोग्याची काळजी घेणे आणि यासंबंधी योग्य प्रसूतीपूर्व खबरदाऱ्या घेणे आवश्यक असते.
4. रक्तदाब आणि लघवी चाचणी प्रत्येक वेळी नियमित करणे गरजेचे असते.
5. पाण्याची कमतरता आणि त्रास हा सततच्या उलट्यांमुळे वाढू शकतो.

डीलीव्हरी आणि त्याचा कालावधी

एनेस्थेसियापूर्व मूल्यांकन हे गरोरपणाच्या तिसऱ्या तिमाहीत करून घेणे आवश्यक ठरते.

योनीतून प्रसूतीचा प्रयत्न करण्यासाठी SCD हे एक विरोधाभास मानले जात नाही

- साधारणपणे वाढणाऱ्या गर्भासह SCD असलेल्या गर्भवती महिलांची गर्भधारणेच्या ३८ आठवड्यांनंतर सुरक्षितपणे योनीमार्गे प्रसूती होऊ शकते.
- तद्वतच, प्रसूती स्त्रीच्या ओळखीच्या केंद्रात झाली पाहिजे जिथे प्रसूती तज्ञ, रक्तपेढी आणि सी-सेक्शनची सुविधा उपलब्ध आहे. एससीडीच्या प्रसूतीप्रमाणे - अधिक रक्त कमी होणे, रक्त संक्रमणाची सुविधा

अभिप्राय:

आमच्या सल्लागार मंडळाच्या सदस्यांना - कार्ल अँटकीन, जॉनी ओमन, प्रिती शिंदे, सरस्वती सीडी, सुनील घनमोडे, करीम करासेरी, युजिन कुश्मी, पंकज कविकुमार आणि संघमित्रा दास - त्यांच्या वेळ, अमूल्य समर्थन आणि अभ्यासपूर्ण टिप्पण्या आणि सूचनांसाठी आम्ही त्यांचे आभार मानू इच्छितो. टूलकिटची सामग्री आणि यशस्वी प्रसार. पुष्पनाथन जे, अजित जेएस आणि सुनू जी हे कार्यक्रम इतक्या अखंडपणे एकत्र आणल्याबद्दल आणि IT, बहुभाषिक भाषांतर आणि क्षेत्र भेटीसह उत्कृष्ट समर्थन प्रदान केल्याबद्दल विशेष आभाराचे पात्र आहेत. इतरांनी अनेक प्रकारे योगदान दिले आहे, त्यांचे अनुभव सामायिक केले आहेत आणि या कार्यशाळेच्या कल्पनेवर अनेक वर्षांच्या संभाषणाचा भाग बनले आहेत.. शेवटी, आम्ही UoY मधील आमची विद्यार्थिनी इंटर्न ग्रेस कूपरचे तिच्या इनपुट आणि दोन्ही दस्तऐवजांच्या उत्कृष्ट स्वरूपाबद्दल आभार मानतो.

UNIVERSITY
of York

